

Sygn. akt II Ca 1903/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodnicząca: sędzia Agnieszka Śliwa

po rozpoznaniu 19 stycznia 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z 14 września 2022 r.

sygn. akt IX C 468/21

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Powód A. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w Ł. 2.322,24 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 17 października 2020 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na podstawie art. 98§1¹ k.p.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył go w całości i wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 14 września 2022 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie IX C 468/21:

1. powództwo oddalił,
2. zasądził od powoda na rzecz pozwanego z tytułu zwrotu kosztów procesu 917 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,
3. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu 91,87 zł z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając go w części, tj. co do punktu 1. w zakresie oddalającym powództwo o 1.008,60 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnieni od 17 października 2020 r. do dnia zapłaty, jak i co do punktów 2. i 3. w całości w zakresie kosztów procesu.

Skarżący zarzucił:

- 1) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233§1 k.p.c. poprzez:
 - dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego winien trwać przez 14 a nie przez 16 dni, co potwierdza prawidłowo ustalony stan faktyczny,
 - dowolną i wybiórczą, a nie wszechstronną ocenę materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłego M. C. z 3 lipca 2021 r. w zakresie, w jakim biegły ustalił uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego, poprzez uznanie jej za w pełni przydatną dla rozstrzygnięcia sprawy bez skonfrontowania wniosków wysnutych przez biegłego z jej realiami, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że biegły zasadnie przyjął, że w przypadku szkody całkowitej uzasadniony okres dodatkowych 7 dni na zagospodarowanie uszkodzonego pojazdu i zakup nowego powinien być liczony od dnia wydania decyzji o uznaniu odpowiedzialności za szkodę, tj. od 22 września 2020 r., podczas gdy zgodnie z powszechną praktyką, stanowiskiem doktryny i aktualną linią orzecniczą minimalny okres na zagospodarowanie uszkodzonego pojazdu oraz zakup nowego wynosi 7 dni od dnia otrzymania wypłaty odszkodowania z tytułu powstania szkody całkowitej, co doprowadziło również Sąd do błędnego uznania, że okres najmu pojazdu powinien wynosić tylko 14 dni, podczas gdy powinien wynosić 16 dni,
 - dowolną i wybiórczą, a nie wszechstronną ocenę materiału dowodowego polegającą na pominięciu okoliczności wynikających z zeznań świadka Z. M., które to Sąd uznał za wiarygodne w całości, a pomimo tego nie uwzględnił okoliczności, na które wskazała świadek, że poszkodowana nie posiadała środków umożliwiających jej nabycie nowego pojazdu po wydaniu decyzji o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej i z podjęciem działań czekała na wypłatę odszkodowania,
 - dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że uzasadniony czas parkowania uszkodzonego pojazdu powinien trwać przez 14 dni, a nie przez 30 dni, co potwierdza prawidłowo ustalony stan faktyczny,
 - dowolną i wybiórczą, a nie wszechstronną ocenę materiału dowodowego polegającą na pominięciu okoliczności, że wrak pojazdu został sprzedany za pośrednictwem pozwanego 15 października 2020 r., co potwierdzała załączona do pisma powoda z 11 maja 2021 r. umowa sprzedaży;
- 2) naruszenie przepisów prawa materialnego, które mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:
 - a) art. 361§1 i 2 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie i w związku z tym odmowę zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda należnego mu odszkodowania w dochodzonej wysokości,
 - b) art. 363§1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że odszkodowanie wypłacone przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz parkowania pozostałości uszkodzonego pojazdu jest odpowiednie do naprawienia szkody jakiej doznała poszkodowana,

c) art. 361§2 k.c. poprzez:

- brak zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie odpowiadającej normalnym następstwom szkody powstałej 15 września 2020 r., tj. uznanie za zasadny okres 14 dni najmu pojazdu zastępczego zamiast 16 dni,
- brak zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów parkowania uszkodzonego pojazdu w kwocie odpowiadającej normalnym następstwom szkody powstałej 15 września 2020 r., tj. uznanie za zasadny okres 14 dni parkowania zamiast 30 dni.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 1.008,60 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 17 października 2020 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za I instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zgodnie z wynikiem postępowania apelacyjnego, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W **odpowiedzi na apelację** pozwany wniósł o jej oddalenie i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Niniejsza sprawa jest rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, jako sprawa o świadczenie, której wartość przedmiotu sporu nie przekracza dwudziestu tysięcy złotych. W związku z tym rozpoznanie apelacji, która w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji tzw. niepełnej, jest – poza uchybieniami skutkującymi nieważnością postępowania, które w niniejszej sprawie nie miały miejsca – ograniczone wyłącznie do podniesionych w niej zarzutów. Z tego też względu, zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji, który nie przeprowadził postępowania dowodowego, sporządza uzasadnienie wyroku zawierające jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Oznacza to także, że nie istnieje potrzeba odnoszenia się do tych wszystkich zarzutów, które nie miały ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego przyjmując je za własne.

Treść wywiedzionej apelacji wskazuje, że apelujący podważa dokonaną przez Sąd I instancji ocenę długości uzasadnionego czasu trwania najmu pojazdu zastępczego oraz przechowywania pojazdu uszkodzonego, zgodnie z którą powinny one trwać od 15 do 22 września 2020 r. (kiedy to została wydana decyzja o zakwalifikowaniu szkody całkowitej i kwocie odszkodowania) plus 7 dni na zagospodarowanie pozostałości i zakup nowego pojazdu. Tymczasem zdaniem apelującego czas najmu winien trwać od 15 do 24 września 2020 r. (kiedy to wypłacono odszkodowanie) plus ww. 7 dni. Z kolei okres przechowywania pozostałości powinien zakończyć się nie w tym samym dniu co najem, a w dniu ich sprzedaży, co miało miejsce 15 października 2020 r.

Zgodnie z art. 363§1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. W przypadku odpowiedzialności gwarancyjnej zakładów ubezpieczeń, zgodnie z art. 805§2 pkt 1 i art. 822§1 k.c., ubezpieczyciel zobowiązany jest do naprawienia szkody jedynie w formie zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej. Art. 361§2 k.c. przewiduje także odpowiedzialność za straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Są to zatem wydatki, które służą ograniczeniu negatywnych następstw doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia bądź zniszczenia rzeczy. Zgodnie przy tym z art. 361§1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Nie

ulega więc wątpliwości, że poniesione przez posiadacza uszkodzonego pojazdu mechanicznego celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego, jak i na przechowanie pojazdu uszkodzonego stanowią szkodę majątkową, o której mowa w art. 361§2 k.c.

W razie szkody, jaka miała miejsce w niniejszej sprawie, tj. tzw. szkody całkowitej (gdy naprawa pojazdu nie jest możliwa lub jej koszt jest wyższy od jego wartości przed uszkodzeniem), świadczenie pieniężne ubezpieczyciela obejmuje kwotę odpowiadającą różnicy wartości pojazdu sprzed i po uszkodzeniu. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z 22 listopada 2013 r. III CZP 76/13, w takim przypadku należy przyjąć, że w zakres szkody pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym wchodzi koszt najmu pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia nowego pojazdu. W świetle zasad doświadczenia życiowego, nabycie nowego pojazdu wymaga podjęcia określonych czynności organizacyjnych w pewnym przedziale czasu przy uwzględnieniu obowiązku poszkodowanego podejmowania czynności zmierzających do zapobieżenia zwiększaniu rozmiaru szkody. Co przy tym istotne, a czego zdaje się nie dostrzegać skarżący, jak dalej wyjaśnił Sąd Najwyższy, ustalenie czasu niezbędnego na nabycie nowego pojazdu ma charakter obiektywny i jest niezależne od posiadania przez poszkodowanego środków pieniężnych - w tym pochodzących z wypłaty odszkodowania poszkodowanemu obejmującego różnicę wartości pojazdu sprzed i po zdarzeniu szkodzącym - na zakup nowego pojazdu. Na ustalenie czasu niezbędnego na nabycie pojazdu istotne znaczenie ma data zawiadomienia poszkodowanego o sposobie likwidacji szkody poprzez zapłatę różnicy pomiędzy wartością pojazdu sprzed i po zdarzeniu szkodzącym. Z tych względów bez znaczenia dla adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem szkodzącym a kosztami poniesionymi na najem pojazdu zastępczego przy tzw. szkodzie całkowitej jest wypłata odszkodowania przez ubezpieczyciela obejmującego różnicę w wartości uszkodzonego pojazdu sprzed i po wypadku, jeżeli nastąpiła ona zanim nastąpił upływ czasu niezbędnego do nabycia przez poszkodowanego nowego pojazdu.

W związku z tym należy zauważyć, że w niniejszej sprawie decyzja ubezpieczyciela o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej i przyznaniu odszkodowania zapadła 22 września 2020 r. Od tego czasu zaczął biec termin 7 dni na tzw. zagospodarowanie pozostałości i nabycie nowego pojazdu. Wypłata odszkodowania nastąpiła już 24 września 2020 r., a zatem przed jego upływem, nie mogła więc wpłynąć w żaden sposób na jego bieg. Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, nic nie stało na przeszkodzie, aby już od dnia 22 września 2020 r. podjęte zostały działania w celu zbycia pozostałości i zakupu nowego pojazdu (jak choćby poszukiwanie nabywcy pozostałości, poszukiwanie nowego pojazdu w celu jego nabycia po otrzymaniu odszkodowania), tym bardziej że nie było obaw co do tego, że odszkodowanie w kwocie wynikającej z decyzji nie zostanie niezwłocznie wypłacone (co też nastąpiło już 2 dni później). W tej sytuacji zarówno termin najmu pojazdu zastępczego, jak i uzasadniony okres przechowywania wraku upłynął 29 września 2020 r. (tj. 14 dni).

Bez znaczenia pozostaje tu okoliczność, że pozostałości zostały ostatecznie zbyte osobie wskazanej przez pozwane Towarzystwo (...) 15 października 2020 r. Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy powód nie wykazał, aby we własnym zakresie (lub poszkodowania) podjął jakiegokolwiek czynności w celu zagospodarowania wraku, w tym poszukiwał nabywcy. Nie wyjaśniono i nie wykazano przyczyn, z powodu których oczekiwano na ofertę za pośrednictwem pozwanego.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych rozważań podniesione w apelacji zarzuty zarówno naruszenia prawa procesowego, jak i prawa materialnego okazały się nieuzasadnione. Tym samym apelacja na podstawie art. 385 k.p.c. została oddalona.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. i §2 pkt 2 w zw. z §10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Agnieszka Śliwa